

На заміну (02.03.2010)

Проект
вноситься народними депутатами України
О.Рябекою, М.Джигною, І.Калетніком,
Г. Москалем, О. Зарубінським,
Ю.Кармазіним, Г.Омельченком

ЗАКОН УКРАЇНИ

"Про Національне бюро антикорупційних розслідувань України"

Цей Закон визначає правові основи організації та діяльності Національного бюро антикорупційних розслідувань України (далі – Національне бюро), метою створення якого є протидія корупційним правопорушенням, що вчинені вищими посадовими особами, уповноваженими на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, і становлять особливу суспільну небезпеку.

РОЗДІЛ І.

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Статус Національного бюро

1. Національне бюро є правоохоронним центральним органом виконавчої влади із спеціальним статусом, на який покладається попередження, виявлення, припинення та розкриття злочинів, віднесених до його підслідності.

2. Національне бюро, у межах, визначених цим та іншими законами, є підконтрольним Верховній Раді України, підзвітним Президентові України та відповідальним перед Кабінетом Міністрів України, підзвітним і підконтрольним йому.

Стаття 2. Правова основа діяльності Національного бюро

Правову основу діяльності Національного бюро становлять Конституція України, міжнародні договори України, цей та інші закони України, а також прийняті відповідно до них інші нормативно-правові акти.

Стаття 3. Принципи організації та діяльності Національного бюро

1. Національне бюро організоване та діє на основі принципів:
пріоритету додержання прав і свобод фізичних та юридичних осіб;
законності;
незалежності діяльності;
підконтрольності і підзвітності;
відкритості і прозорості;
позапартійності;
централізації і єдиноначальності;
взаємодії з правоохоронними та іншими державними органами,
органами місцевого самоврядування, недержавними організаціями.

2. Діяльність Національного бюро не може використовуватися для незаконного обмеження прав і свобод осіб або з метою насильницької зміни конституційного ладу, усунення органів державної влади чи перешкоджання їх діяльності.

Стаття 4. Гарантії незалежності Національного бюро

1. Незалежність Національного бюро від незаконного втручання у його діяльність гарантується:
спеціальним статусом Національного бюро;
особливим порядком відбору, призначення та звільнення Директора Національного бюро;
конкурсним відбором визначених цим Законом працівників Національного бюро, їх особливим правовим та соціальним захистом;
особливим, установленим законом порядком фінансування та матеріально-технічного забезпечення Національного бюро;
належними умовами грошового забезпечення працівників Національного бюро;
визначеними законом засобами забезпечення особистої безпеки працівників Національного бюро, їх близьких родичів, майна;
іншими засобами, визначеними цим Законом.

2. Використання Національного бюро в партійних, групових чи особистих інтересах не допускається. Діяльність політичних партій та інших об'єднань громадян, що мають політичні цілі, в Національному бюро забороняється.

3. Забороняється незаконне втручання органів державної влади, органів місцевого самоврядування, посадових осіб, політичних партій та інших об'єднань громадян, засобів масової інформації в діяльність Національного бюро з виконання покладених на нього обов'язків.

Будь-які вказівки, пропозиції, вимоги, направлені до Національного бюро та його працівників, які стосуються питань дізнання або досудового слідства в конкретних справах і не передбачені Кримінально-процесуальним кодексом України, є неправомірними та не підлягають виконанню.

Стаття 5. Міжнародне співробітництво

1. Національне бюро на основі міжнародних договорів та законів України співпрацює у сфері боротьби з корупцією з відповідними органами інших держав, міжнародними організаціями, недержавними організаціями.

2. Національне бюро може укладати угоди про співробітництво з питань його повноважень з іноземними і міжнародними правоохоронними органами та організаціями.

РОЗДІЛ II. ЗАГАЛЬНА СТРУКТУРА, КЕРІВНИЦТВО ТА КАДРИ НАЦІОНАЛЬНОГО БЮРО

Стаття 6. Загальна структура і чисельність Національного бюро

1. Загальну структуру Національного бюро становлять його Головне управління та підпорядковані йому такі регіональні управління, які утворюються на підставі цього Закону:

1) регіональне управління, яке знаходиться у Львові та поширює свою діяльність на Закарпатську, Івано-Франківську та Львівську області;

2) регіональне управління, яке знаходиться у Рівному та поширює свою діяльність на Волинську, Рівненську та Тернопільську області;

3) регіональне управління, яке знаходиться у Вінниці та поширює свою діяльність на Вінницьку, Хмельницьку та Чернівецьку області;

4) регіональне управління, яке знаходиться у Києві та поширює свою діяльність на Житомирську, Київську, Черкаську та Чернігівську області;

5) регіональне управління, яке знаходиться у Києві та поширює свою діяльність на місто Київ;

6) регіональне управління, яке знаходиться у Харкові та поширює свою діяльність на Полтавську, Сумську та Харківську області;

7) регіональне управління, яке знаходиться у Дніпропетровську та поширює свою діяльність на Дніпропетровську та Кіровоградську області;

8) регіональне управління, яке знаходиться у Донецьку та поширює свою діяльність на Донецьку та Луганську області;

9) регіональне управління, яке знаходиться у Запоріжжі та поширює свою діяльність на Запорізьку та Херсонську області;

10) регіональне управління, яке знаходиться в Одесі та поширює свою діяльність на Миколаївську та Одеську області;

11) регіональне управління, яке знаходиться в Сімферополі та поширює свою діяльність на Автономну Республіку Крим та місто Севастополь.

Рішенням Кабінету Міністрів України на підставі подання Директора Національного бюро можуть створюватися місцеві управління Національного бюро, територія діяльності яких може не збігатися з адміністративно-територіальним поділом.

2. Для підвищення кваліфікації працівників Національного бюро створюється навчальний заклад.

3. Організація Національного бюро будується на засадах підконтрольності та підзвітності нижчих органів і підрозділів вищим та Директорові Національного бюро.

4. Організаційну структуру Національного бюро затверджує Кабінет Міністрів України за поданням Директора Національного бюро, погодженим з комітетом Верховної Ради України, до предмету відання якого належать питання боротьби з корупцією (далі – Комітет Верховної Ради України).

5. До структури Національного бюро входять оперативно-розшукові, слідчі та оперативно-технічні підрозділи, а також інформаційно-аналітичні служби, підрозділи швидкого реагування, захисту учасників кримінального судочинства та забезпечення безпеки працівників, внутрішнього контролю, зв'язків з громадськістю та інформування про діяльність Національного бюро, експертні, кадрові та інші служби і підрозділи.

6. Гранична чисельність працівників Національного бюро становить 1300 осіб.

Стаття 7. Головне управління та регіональні і місцеві управління Національного бюро

1. Головне управління Національного бюро безпосередньо здійснює покладені на Національне бюро завдання, координує та контролює діяльність регіональних і місцевих управлінь.

2. Положення про Головне управління Національного бюро, регіональні та місцеві управління Національного бюро затверджує Кабінет Міністрів України за поданням Директора Національного бюро, погодженим з Комітетом Верховної Ради України.

3. Головне управління Національного бюро, його регіональні та місцеві управління, навчальний заклад Національного бюро є юридичними особами, мають печатку із зображенням Державного Герба України та своїм найменуванням, інші печатки і штампи, рахунки в банках, у тому числі в іноземній валюті.

Стаття 8. Директор Національного бюро

1. Керівництво діяльністю Національного бюро здійснює його Директор, який призначається на посаду та звільняється з посади Кабінетом Міністрів України в порядку, визначеному цим Законом.

2. Директором Національного бюро може бути громадянин України, не молодший 35 років, який має вищу юридичну освіту, стаж роботи у галузі права не менше 10 років, володіє державною мовою та спроможний за своїми діловими та моральними якостями, освітнім і професійним рівнем, станом здоров'я виконувати відповідні службові обов'язки.

Не може бути призначена Директором Національного бюро особа, яка не відповідає обмеженням, передбаченим частиною першою статті 13 цього Закону.

3. Директор Національного бюро призначається строком на п'ять років. Одна і та ж особа не може обіймати цю посаду два строки підряд.

4. Дострокове звільнення з посади Директора Національного бюро здійснюється лише в разі:

- 1) призначення чи обрання на іншу посаду за його згодою;
- 2) досягнення віку 65 років;
- 3) неможливості виконувати свої повноваження за станом здоров'я відповідно до висновку медичної комісії, що створюється за рішенням Кабінету Міністрів України;

- 4) набрання законної сили обвинувального вироку щодо нього;
- 5) припинення його громадянства України;
- 6) подання заяви про звільнення з посади за власним бажанням;
- 7) невідповідності обмеженням, передбаченим частинами першою-другою статті 13 цього Закону.

Дострокове звільнення з посади Директора Національного бюро у зв'язку з невідповідністю обмеженням, передбаченим частиною другою статті 13 цього Закону, та на підставі пунктів 3 та 6 цієї частини погоджується з Комітетом Верховної Ради України.

5. Директор Національного бюро:

1) несе відповідальність за діяльність Національного бюро, зокрема законність здійснюваних Національним бюро оперативно-розшукових заходів, дізнання та досудового слідства, додержання прав і свобод осіб;

2) організовує роботу Національного бюро, координує і контролює діяльність його управлінь та структурних підрозділів;

3) затверджує структуру та штатний розпис Головного управління Національного бюро, його регіональних і місцевих управлінь;

4) затверджує положення про навчальний заклад Національного бюро, визначає порядок і графік підвищення кваліфікації працівників Національного бюро;

5) видає у межах повноважень накази і розпорядження, обов'язкові для виконання працівниками Національного бюро;

6) призначає на посади та звільняє з посад першого заступника Директора Національного бюро та до трьох заступників Директора Національного бюро, керівників структурних підрозділів Головного управління Національного бюро, директорів та заступників директорів регіональних і місцевих управлінь Національного бюро; визначає відповідно до законодавства порядок призначення та звільнення інших працівників Національного бюро, порядок проведення конкурсу на заміщення посад, визначених цим Законом;

7) приймає рішення про розподіл бюджетних коштів, головним розпорядником яких є Національне бюро, та затверджує звіт про виконання цих рішень;

8) затверджує перспективні, поточні та оперативні плани роботи Національного бюро;

9) встановлює порядок реєстрації, оброблення, зберігання та знищення відповідно до законодавства отриманої Національним бюро інформації; вживає заходів із забезпечення конфіденційності інформації та запобігання несанкціонованому доступу до неї, а також забезпечує додержання законодавства про доступ до інформації, що знаходиться в Національному бюро;

10) визначає порядок заохочення осіб, які надають допомогу в попередженні, виявленні, припиненні і розслідуванні злочинів, віднесених до підслідності Національного бюро;

11) вирішує питання про заохочення та накладення дисциплінарних стягнень на працівників Національного бюро;

12) присвоює в межах повноважень, у встановленому законодавством порядку, ранги державних службовців працівникам Національного бюро;

13) вносить у встановленому порядку пропозиції щодо вдосконалення законодавства з питань, що належать до компетенції Національного бюро;

14) представляє Національне бюро у відносинах з органами державної влади, органами місцевого самоврядування, недержавними організаціями, а також правоохоронними органами та іншими організаціями іноземних держав, міжнародними організаціями тощо;

15) забезпечує відкритість та прозорість діяльності Національного бюро відповідно до цього Закону; звітує про діяльність Національного бюро в порядку, визначеному цим Законом;

16) надає дозвіл на використання коштів фонду спеціальних оперативно-розшукових та слідчих дій Національного бюро;

17) здійснює інші повноваження, передбачені законодавством.

Стаття 9. Порядок конкурсного відбору та призначення Директора Національного бюро

1. Директор Національного бюро призначається на посаду на підставі результатів відкритого конкурсного відбору на заміщення цієї посади (далі - конкурс). Участь у конкурсі можуть брати будь-які особи, що відповідають вимогам, визначеним у частині другій статті 8 цього Закону.

2. Організацію та проведення конкурсу здійснює комісія з проведення конкурсу на заміщення посади Директора Національного бюро (далі – Конкурсна комісія), склад якої затверджує Кабінет Міністрів України.

3. До складу Конкурсної комісії входять:

- 1) Прем'єр-міністр України, який очолює Конкурсну комісію;
- 2) три особи, яких визначає Комітет Верховної Ради України з числа своїх членів;
- 3) Міністр юстиції України;
- 4) Генеральний прокурор України або його заступник;
- 5) представник Президента України;
- 6) дві особи, яких визначає з'їзд представників юридичних вищих навчальних закладів та наукових установ.

4. Рішення Конкурсної комісії вважається прийнятим, якщо за нього на засіданні Конкурсної комісії проголосували не менше семи членів Конкурсної комісії.

Засідання Конкурсної комісії відкриті для представників засобів масової інформації. Інформація про час та місце проведення засідання Конкурсної комісії оприлюднюється на офіційній Інтернет-сторінці Кабінету Міністрів України не пізніше, ніж за 24 години до його початку.

5. Конкурсна комісія:

1) затверджує Положення про конкурс;
2) розміщує оголошення про умови та строки проведення конкурсу в загальнодержавних друкованих засобах масової інформації та на офіційній Інтернет-сторінці Кабінету Міністрів України;

3) розглядає документи, подані кандидатами на посаду Директора Національного бюро, та проводить співбесіду з трьома, відібраними із загального числа кандидатами, які, на думку Конкурсної комісії, мають кращі професійний досвід, знання і якості для виконання службових обов'язків Директора Національного бюро;

4) відбирає шляхом таємного голосування одного кандидата, що відповідає вимогам, які ставляться до Директора Національного бюро, та, на думку Конкурсної комісії, має найкращі професійний досвід, знання і якості для виконання службових обов'язків Директора Національного бюро;

5) розміщує на офіційній Інтернет-сторінці Кабінету Міністрів України інформацію про усіх кандидатів, які подали документи на участь у конкурсі відповідно до Положення про конкурс, у тому числі інформацію про їх освіту та досвід роботи, а також інформацію про трьох кандидатів, які проходили співбесіду в Конкурсній комісії, та про кандидата, відібраного Конкурсною комісією.

6. Кабінет Міністрів України призначає за поданням Прем'єр-міністра України на посаду Директора Національного бюро кандидата, відібраного Конкурсною комісією. Таке подання вноситься Прем'єр-міністром України впродовж трьох днів після дня прийняття Конкурсною комісією рішення про відбір кандидата на посаду Директора Національного бюро.

Стаття 10. Директори регіональних і місцевих управлінь Національного бюро

1. Директори регіональних і місцевих управлінь Національного бюро призначаються на посаду та звільняються з посади Директором Національного бюро.

2. Директор регіонального або місцевого управління Національного бюро:

1) організовує роботу відповідного управління щодо виконання повноважень Національного бюро, наказів і розпоряджень Директора Національного бюро;

2) призначає на посади та звільняє з посад працівників відповідного управління, крім тих, що призначаються Директором Національного бюро;

3) вносить Директорові Національного бюро подання про присвоєння у встановленому законодавством порядку рангів державних службовців працівникам відповідного управління;

4) вносить Директорові Національного бюро пропозиції щодо структури та штатного розпису відповідного управління;

5) видає у межах своїх повноважень накази і розпорядження;

6) виконує інші повноваження, передбачені законодавством.

Стаття 11. Працівники Національного бюро

1. До працівників Національного бюро належать державні службовці та інші працівники, з якими укладається трудовий договір.

2. Час проходження служби в Національному бюро зараховується до стажу роботи, стажу роботи за спеціальністю, а також до стажу державної служби.

3. Працівники Національного бюро регулярно, але не рідше одного разу на три роки, проходять обов'язкове підвищення кваліфікації в навчальному закладі Національного бюро або інших установах.

Стаття 12. Порядок відбору та призначення працівників Національного бюро

1. На службу до Національного бюро приймаються громадяни України, які мають вищу освіту та спроможні за своїми діловими та моральними якостями, освітнім і професійним рівнем, станом здоров'я виконувати відповідні службові обов'язки.

2. На посади працівників Національного бюро, зазначені в цій частині, можуть призначатися особи, які мають вищу юридичну освіту та такий досвід професійної діяльності:

1) для заступників Директора Національного бюро – не менше 7 років роботи в галузі права;

2) для директорів регіональних і місцевих управлінь Національного бюро та їх заступників – не менше 7 років роботи в правоохоронних

органах на посадах, пов'язаних з оперативно-розшуковою діяльністю, проведенням дізнання або досудового слідства;

3) для начальників оперативних та слідчих підрозділів – не менше 5 років роботи в правоохоронних органах на посадах, пов'язаних з оперативно-розшуковою діяльністю, проведенням дізнання або досудового слідства.

3. Призначення на посади слідчих та оперативних працівників Національного бюро, начальників оперативних та слідчих підрозділів Національного бюро, директорів його регіональних і місцевих управлінь та їх заступників здійснюється виключно за результатами відкритого конкурсу, що проводиться Національним бюро в порядку, визначеному Директором Національного бюро.

4. Стосовно осіб, які претендують на зайняття посади в Національному бюро, за їх письмовою згодою проводиться спеціальна перевірка у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України. У разі відсутності зазначеної згоди питання прийому на службу щодо такої особи не розглядається.

Особа, яка претендує на зайняття посади в Національному бюро, до призначення на відповідну посаду подає в установленому законодавством порядку відомості про свої майно, доходи, зобов'язання фінансового характеру, майно, яке знаходиться у їх володінні, та зазначені відомості стосовно її близьких осіб, визначених відповідно до Закону України «Про засади запобігання та протидії корупції».

Стаття 13. Обмеження для працівників Національного бюро

1. Не можуть бути призначені на посаду працівника Національного бюро особи, які:

1) визнані у встановленому законом порядку недієздатними або обмежено дієздатними;

2) мають судимість за вчинення злочину;

3) були визнані винуватими у вчиненні кримінального або адміністративного корупційного правопорушення;

4) у разі призначення будуть безпосередньо підпорядковані особам, які є їхніми близькими родичами;

5) не пройшли спеціальну перевірку;

6) не подали відповідно до цього та інших законів відомості про майно, доходи, зобов'язання фінансового характеру, в тому числі за кордоном, або подали недостовірні відомості.

2. Працівники Національного бюро не мають права:

1) бути членами чи брати участь в діяльності політичних партій, організовувати або брати участь у страйках;

2) бути повіреними третіх осіб у справах Національного бюро;

3) використовувати Національне бюро, його працівників та майно, у партійних, групових чи особистих інтересах, а також брати участь у створенні чи діяльності організаційних структур політичних партій;

4) мати в безпосередньому підпорядкуванні або бути безпосередньо підпорядкованими у зв'язку з виконанням службових повноважень близьким їм особам відповідно до Закону України Законом України «Про засади запобігання та протидії корупції».

На працівників Національного бюро поширюються інші обмеження, встановлені Законом України «Про засади запобігання та протидії корупції».

3. Працівник Національного бюро, який не відповідає одному з обмежень, визначених у цій статті, звільняється із служби в Національному бюро.

Працівник Національного бюро, якого притягнуто до відповідальності за корупційне правопорушення, пов'язане з порушенням обмежень, передбачених пунктами 1 - 3 частини першої статті 4, статтею 5 Закону України «Про засади запобігання та протидії корупції», підлягає звільненню з посади у триденний строк з дня набрання рішенням суду законної сили в порядку, визначеному законом.

4. У разі виникнення у працівника Національного бюро конфлікту інтересів під час виконання службових повноважень, він повинен негайно повідомити про це свого безпосереднього керівника. Такий керівник зобов'язаний вжити усіх необхідних заходів, спрямованих на запобігання чи усунення конфлікту інтересів шляхом доручення виконання відповідного службового завдання іншому працівнику Національного бюро, особистого виконання цього завдання чи в інший спосіб, передбачений законодавством.

Примітка. Термін “конфлікт інтересів” у цій статті вживається у значенні, передбаченому абзацом третім статті 1 Закону України «Про засади запобігання та протидії корупції».

Стаття 14. Стажування працівників Національного бюро

1. Особи, які не мають попереднього досвіду роботи в правоохоронних органах на посадах, пов'язаних з оперативно-розшуковою діяльністю, проведенням дізнання або досудового слідства, після проходження конкурсу на заміщення посади слідчого або оперативного

працівника проходять обов'язкове стажування в Національному бюро строком від шести місяців до одного року.

2. Порядок стажування в Національному бюро визначається положенням, яке затверджується Директором Національного бюро.

3. Працівник Національного бюро може бути звільнений з посади за підсумками стажування в Національному бюро.

Стаття 15. Відрядження прокурорів та інших осіб до Національного бюро

1. До Національного бюро може бути відряджено прокурорів, працівників інших державних органів із залишенням їх на службі відповідних органів або шляхом переведення у штат Національного бюро.

2. Порядок відрядження до Національного бюро прокурорів визначається Законом України «Про прокуратуру» та цим Законом.

Рішення про відрядження до Національного бюро та відкликання з Національного бюро прокурорів погоджується з Комітетом Верховної Ради України.

3. Порядок відрядження до Національного бюро працівників органів виконавчої влади визначається Кабінетом Міністрів України.

Розділ III. ПОВНОВАЖЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОГО БЮРО

Стаття 16. Обов'язки Національного бюро

Національне бюро:

1) здійснює оперативно-розшукові заходи з метою попередження, виявлення, припинення та розкриття злочинів, віднесених законом до його підслідності;

2) провадить дізнання та досудове слідство у кримінальних справах, віднесених законом до його підслідності;

3) взаємодіє з іншими органами державної влади, органами місцевого самоврядування та іншими суб'єктами для виконання своїх обов'язків;

4) здійснює інформаційно-аналітичну роботу з метою виявлення та усунення причин і умов, що сприяють вчиненню злочинів, віднесених до його підслідності;

5) забезпечує особисту безпеку своїх працівників та інших визначених законом осіб, захист від протиправних посягань на осіб, які беруть участь у кримінальному судочинстві, у підслідних йому справах;

6) бере участь у здійсненні відповідно до законодавства спеціальної перевірки відомостей, що подають кандидати на зайняття посад осіб, які виконують функції держави або місцевого самоврядування;

7) забезпечує відповідно до законодавства додержання режиму внутрішньої безпеки і передбаченої законом таємниці, конфіденційності інформації та її джерел, а також визначеного законом порядку надання доступу до інформації;

8) звітує про свою діяльність у порядку, визначеному цим Законом, та інформує суспільство про результати своєї роботи;

9) здійснює міжнародне співробітництво та взаємодію у сфері компетенції Національного бюро відповідно до законодавства та міжнародних договорів України.

Стаття 17. Права Національного бюро

Національному бюро та його працівникам для виконання покладених на них обов'язків надається право:

1) заводити оперативно-розшукові справи на підставі постанови, що затверджується начальником відповідного підрозділу Національного бюро, та здійснювати на підставах і в порядку, установлених законом, гласні та негласні оперативно-розшукові заходи з метою розкриття злочинів, віднесених до підслідності Національного бюро;

2) витребувати в установленому порядку через прокурора від правоохоронних органів оперативні матеріали та кримінальні справи, що стосуються злочинів, віднесених законом до підслідності Національного бюро;

3) витребувати в установленому порядку за рішенням Директора Національного бюро від правоохоронних та інших державних органів інформацію, необхідну для виконання обов'язків Національного бюро, у тому числі відомості про майно, доходи, витрати, зобов'язання фінансового характеру тощо посадових осіб, які ними декларуються у встановленому законом порядку, а також безкоштовно одержувати інформацію з питань, що належать до компетенції Національного бюро, з автоматизованих інформаційних і довідкових систем та банків даних, створюваних органами державної влади. При цьому Національне бюро забезпечує дотримання законодавства про захист інформації про особу (персональних даних). Суб'єкти, яким адресовано зазначений запит, зобов'язані негайно, а у разі неможливості не пізніше 10-денного терміну, надати відповідну інформацію або повідомити про причини, які перешкоджають його виконанню;

4) знайомитися з документами, необхідними для попередження, виявлення, припинення та розслідування злочинів, віднесених законом до підслідності Національного бюро, у тому числі такими, що містять конфіденційну інформацію;

5) на письмову вимогу Директора Національного бюро отримувати від банків, фінансових та інших установ, підприємств та організацій незалежно від форми власності інформацію і документи про операції, рахунки, вклади, угоди фізичних та юридичних осіб, що стосуються справ, які знаходяться у провадженні Національного бюро. Отримання інформації, яка містить банківську таємницю, здійснюється в порядку та обсязі, визначених законом;

6) за рішенням Директора Національного бюро, погодженим прокурором, зупиняти операції по рахунках в банку, накладати арешт на майно або кошти на рахунках фізичних та юридичних осіб в фінансових установах або іншим чином обмежувати права особи щодо розпорядження грошовими коштами на її рахунку, якщо в Національного бюро є мотивована підозра, що зазначені кошти, майно є предметом, засобом, знаряддям вчинення злочину, віднесеного до підслідності Національного бюро, або одержані внаслідок вчинення такого злочину чи є доходами від такого майна. Такі заходи застосовуються на строк не більше 72 годин та про них Директор Національного бюро впродовж 24 годин з моменту прийняття рішення повідомляє суд, який може змінити чи скасувати такі заходи, а також продовжити строк їх дії;

7) за рішенням Директора Національного бюро, погодженим прокурором, а у невідкладних випадках – з наступним повідомленням прокурора протягом 24 годин в разі загрози знищення, приховування або втрати предметів чи документів, які можуть бути використані в розкритті та розслідуванні злочину, на строк до 10 діб опечатувати архіви, каси, приміщення (за винятком жилих) чи інші сховища, брати їх під охорону, вилучати предмети і документи із складанням відповідного акта. Копії акта вручаються фізичній особі чи представнику підприємства, установи, організації;

8) залучати, у тому числі на договірних засадах, кваліфікованих спеціалістів та експертів з установ, організацій, контрольних і фінансових органів для забезпечення виконання повноважень Національного бюро;

9) за рішенням Директора Національного бюро, погодженим з прокурором, створювати спільні слідчі групи, що включають оперативних та слідчих працівників інших органів дізнання та досудового слідства;

10) за письмовим розпорядженням Директора Національного бюро входити безперешкодно за службовим посвідченням до органів державної влади та органів місцевого самоврядування, до військових частин та установ, пунктів пропуску через Державний кордон України та зони митного контролю. Виключно при безпосередньому припиненні злочинів,

віднесених до підслідності Національного бюро, переслідуванні осіб, що підозрюються у їх вчиненні, заходити в будь-які жилі, службові, виробничі та інші приміщення, на території і земельні ділянки та оглядати їх з наступним повідомленням прокурора протягом 24 годин;

11) затримувати осіб, підозрюваних у вчиненні злочинів, віднесених до підслідності Національного бюро, та тримати їх в ізоляторах тимчасового тримання Міністерства внутрішніх справ України в порядку і упродовж строків, передбачених законом; проводити огляд таких осіб, речей, що знаходяться при них, транспортних засобів і вилучати документи та предмети, що можуть бути речовими доказами. При цьому на Національне бюро поширюються вимоги, встановлені статтею 5 Закону України "Про міліцію";

12) використовувати з наступним відшкодуванням завданих збитків транспортні засоби, які належать фізичним та юридичним особам (крім транспортних засобів дипломатичних, консульських та інших представництв іноземних держав і організацій, транспортних засобів спеціального призначення), для проїзду до місця події, припинення злочину, переслідування та затримання осіб, які підозрюються у їх вчиненні, доставлення до лікувальних установ осіб, що потребують термінової медичної допомоги;

13) надсилати органам державної влади, органам місцевого самоврядування обов'язкові до розгляду пропозиції та рекомендації щодо усунення причин і умов, які сприяють вчиненню злочинів, віднесених до підслідності Національного бюро, а також отримувати від цих органів інформацію про розгляд таких пропозицій та рекомендацій;

14) здійснювати співробітництво з фізичними особами, у тому числі на договірних засадах, дотримуючись умов добровільності і конфіденційності цих відносин, матеріально і морально заохочувати осіб, які надають допомогу в попередженні, виявленні, припиненні і розслідуванні злочинів, віднесених до підслідності Національного бюро;

15) у цілях оперативно-розшукової та слідчої діяльності створювати інформаційні системи та вести оперативний облік в обсязі і порядку, що вимагаються обов'язками Національного бюро, визначеними цим Законом;

16) зберігати, носити та застосовувати вогнепальну зброю і спеціальні засоби, а також застосовувати заходи фізичного впливу у випадках і в порядку, передбачених цим Законом;

17) видавати в разі наявності небезпеки для життя і здоров'я особам, взятим під захист, відповідно до законодавства зброю, спеціальні засоби індивідуального захисту та сповіщення про небезпеку.

Стаття 18. Застосування фізичної сили

Працівники Національного бюро мають право застосовувати фізичну силу під час виконання службових обов'язків для:

1) припинення злочинів, віднесених законом до підслідності Національного бюро, затримання осіб, які їх вчинили, подолання опору законним розпорядженням або вимогам працівників Національного бюро;

2) припинення інших дій, що перешкоджають виконанню обов'язків, покладених законом на працівників Національного бюро, якщо ненасильницькі засоби впливу не забезпечують виконання цих обов'язків.

Стаття 19. Застосування спеціальних засобів

1. Працівники Національного бюро мають право застосовувати наручники, гумові кийки, сльозоточиві речовини, обладнання для відкриття приміщень, засоби для примусової зупинки транспортних засобів та інші спеціальні засоби під час виконання службових обов'язків для:

1) відбиття нападу на працівників Національного бюро або на інших осіб;

2) відбиття нападу на будинки, будівлі, споруди та транспортні засоби, що належать або використовуються Національним бюро, а також для звільнення зазначених об'єктів у разі їх захоплення;

3) затримання правопорушників, їх доставлення в службове приміщення Національного бюро, якщо ці особи чинять опір та іншу протидію або можуть завдати шкоди оточуючим чи собі;

4) припинення фізичного опору, що чиниться працівникові Національного бюро;

5) проникнення у приміщення, де можуть знаходитися предмети злочинів, віднесених законом до підслідності Національного бюро.

2. Забороняється застосовувати спеціальні засоби до жінок з явними ознаками вагітності, осіб з явними ознаками інвалідності та малолітніх, крім випадків вчинення ними збройного опору, вчинення групового нападу, який загрожує життю та здоров'ю людей.

3. Повний перелік спеціальних засобів, що використовуються працівниками Національного бюро, та порядок їх застосування визначаються Кабінетом Міністрів України.

Стаття 20. Зберігання, носіння та застосування вогнепальної зброї працівниками Національного бюро

1. Під час виконання службових обов'язків окремим категоріям працівників Національного бюро, перелік яких встановлюється Кабінетом Міністрів України, надається право зберігати, носити вогнепальну зброю.

2. Порядок застосування вогнепальної зброї працівниками Національного бюро регулюється положенням, яке затверджується Кабінетом Міністрів України.

3. Перелік видів вогнепальної зброї та набоїв до неї, що надаються для використання працівниками Національного бюро, визначається Кабінетом Міністрів України.

Стаття 21. Заяви і повідомлення про злочин

1. Заяви і повідомлення фізичних та юридичних осіб про злочини, віднесені до підслідності Національного бюро, можуть подаватися до Національного бюро в усній чи письмовій формі із зазначенням особи заявника або без такого зазначення. Повідомлення про злочин, що не містить відомостей про особу, яка його направила, розглядається Національним бюро за умови, що відповідна інформація стосується конкретної особи, містить фактичні дані та може бути перевірена.

2. Для отримання повідомлень про підслідні Національному бюро злочини в Національному бюро створюється спеціальна телефонна лінія та забезпечується можливість подання таких повідомлень через офіційну Інтернет-сторінку Національного бюро та засобами електронного зв'язку.

3. Порядок оброблення заяв і повідомлень про злочини, віднесені до підслідності Національного бюро, визначається Директором Національного бюро.

Стаття 22. Відповідальність працівників Національного бюро

1. Працівники Національного бюро самостійно приймають рішення в межах своїх повноважень. Вони повинні відмовитися від виконання будь-яких наказів, розпоряджень або вказівок, які суперечать законодавству.

2. Працівники Національного бюро за свої протиправні дії чи бездіяльність несуть дисциплінарну, цивільно-правову, адміністративну або кримінальну відповідальність.

3. У разі порушення працівниками Національного бюро під час виконання ними службових обов'язків прав чи свобод особи Національне

бюро вживає в межах своїх повноважень заходів із поновлення цих прав і свобод, відшкодування завданої матеріальної і моральної шкоди, притягнення винуватих до юридичної відповідальності.

РОЗДІЛ IV. ВЗАЄМОДІЯ НАЦІОНАЛЬНОГО БЮРО ТА ІНШИХ ДЕРЖАВНИХ ОРГАНІВ

Стаття 23. Взаємодія Національного бюро з органами прокуратури, внутрішніх справ, Служби безпеки України, органами державної податкової служби та спеціально уповноваженим органом виконавчої влади з питань фінансового моніторингу

1. З метою забезпечення взаємодії Національного бюро з органами прокуратури, внутрішніх справ, Служби безпеки України, органами державної податкової служби і спеціально уповноваженим органом виконавчої влади з питань фінансового моніторингу у штатних розписах центральних апаратів зазначених органів передбачаються посади осіб, до функціональних обов'язків яких входить здійснення взаємодії з Національним бюро.

2. Обмін оперативною інформацією між Національним бюро та органами внутрішніх справ, Службою безпеки України та органами державної податкової служби щодо спільних заходів здійснюється за письмовим розпорядженням керівників відповідних підрозділів.

3. Умови і порядок обміну інформацією між Національним бюро та органами внутрішніх справ, Службою безпеки України, органами державної податкової служби та спеціально уповноваженим органом виконавчої влади з питань фінансового моніторингу регулюються спільними нормативно-правовими актами Національного бюро, Міністерства внутрішніх справ, Служби безпеки України, Державної податкової адміністрації України та спеціально уповноваженого органу виконавчої влади з питань фінансового моніторингу.

4. Передача оперативної інформації Національним бюро територіальним та іншим органам внутрішніх справ, Служби безпеки України, органам державної податкової служби та спеціально уповноваженому органу виконавчої влади з питань фінансового моніторингу допускається тільки за згодою і за письмовим розпорядженням начальника відповідного підрозділу Національного бюро.

5. Територіальні та інші органи внутрішніх справ, Служби безпеки України, органи державної податкової служби та спеціально уповноважений орган виконавчої влади з питань фінансового моніторингу зобов'язані негайно, але не пізніше ніж упродовж трьох днів з моменту отримання, передавати Національному бюро оперативну інформацію, документи та інші матеріали, пов'язані із злочинами, віднесеними законом до підслідності Національного бюро.

Стаття 24. Взаємодія Національного бюро з іншими державними органами

1. Національне бюро взаємодіє з Національним банком України, митними органами, Фондом державного майна України, Антимонопольним комітетом України, спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади у справах охорони державного кордону України та іншими державними органами.

Національне бюро може укладати з окремими державними органами угоди (меморандуми) про співпрацю та обмін інформацією.

2. Національний банк України, Антимонопольний комітет, Фонд державного майна, органи державної контрольно-ревізійної служби, митні органи України, а також інші державні органи, що мають право контролю за дотриманням фізичними та юридичними особами законодавства України, з метою запобігання та протидії злочинам, віднесеним до підслідності Національного бюро, зобов'язані:

1) під час здійснення у межах своєї компетенції контрольних функцій з'ясовувати дії фізичних та юридичних осіб, що можуть свідчити про корупційні правопорушення або створювати умови для їх вчинення;

2) передавати Національному бюро одержувані при здійсненні контрольних функцій і аналізі інформації, що надходить, відомості, що можуть свідчити про корупційні правопорушення або використовуватися для попередження, виявлення, припинення і розслідування злочинів, віднесених законом до підслідності Національного бюро;

3) за дорученням Національного бюро проводити у межах своєї компетенції ревізії, перевірки та інші дії щодо контролю за дотриманням законодавства України фізичними та юридичними особами.

РОЗДІЛ V. ПРАВОВИЙ І СОЦІАЛЬНИЙ ЗАХИСТ ПРАЦІВНИКІВ НАЦІОНАЛЬНОГО БЮРО ТА ІНШИХ ОСІБ

Стаття 25. Правовий захист працівників Національного бюро та інших осіб

1. Працівники Національного бюро під час виконання покладених на них обов'язків є представниками влади, діють від імені держави і перебувають під її захистом. Ніхто, за винятком уповноважених посадових осіб органів державної влади у передбачених законами випадках, не має права втручатися в їх законну діяльність.

2. Не допускається затримання працівника Національного бюро, а також особистий огляд чи огляд речей, що є при ньому, транспортного засобу, який він використовує, за відсутності прокурора, крім випадків, коли є нагальна необхідність запобігти злочині чи його припинити, або якщо затримання відбувається безпосередньо після або на місці вчинення насильницького злочину. Про затримання працівника Національного бюро негайно повідомляється Директор Національного бюро або директор відповідного регіонального чи місцевого управління Національного бюро.

3. У разі арешту працівника Національного бюро за підозрою у вчиненні злочину або обрання щодо нього запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою, його тримають окремо від інших осіб.

4. Порухення кримінальної справи стосовно працівника Національного бюро та пред'явлення йому обвинувачення здійснюється за згоди Генерального прокурора України або його заступника.

5. Під захистом держави перебувають особи, які добровільно, у тому числі на договірних засадах, надають допомогу Національному бюро у здійсненні його повноважень. Незаконне розголошення даних про таких осіб, а також інші правопорушення щодо цих осіб та їх близьких родичів, вчинені у зв'язку з відносинами з Національним бюро, тягнуть за собою відповідальність, передбачену законом.

6. Працівник Національного бюро, який відповідно до цього Закону повідомив про протиправні дії чи бездіяльність іншого працівника Національного бюро, не може бути звільнений з посади або бути змушений до такого звільнення, притягнутий до відповідальності чи іншим чином переслідуватися за таке повідомлення, крім випадку притягнення до відповідальності за завідомо неправдиве повідомлення про вчинення злочину. Посадовим особам Національного бюро забороняється розголошувати відомості про працівників Національного бюро, які повідомили про порушення.

Стаття 26. Соціальний захист працівників Національного бюро

1. Держава забезпечує соціальний захист працівників Національного бюро відповідно до Конституції України, цього Закону та інших актів законодавства.

2. Для працівників Національного бюро встановлюється 41-годинний робочий тиждень. У разі необхідності працівники Національного бюро несуть службу понад встановлену тривалість робочого часу, а також у вихідні та святкові дні з наданням іншого дня відпочинку.

3. Працівникам Національного бюро надаються чергові щорічні відпустки із збереженням грошового забезпечення. Тривалість такої відпустки для працівників, які мають стаж роботи до 10 календарних років, становить 30 днів, від 10 до 20 років, - 35 днів, від 20 до 25 років, - 40 днів, 25 і більше календарних років, - 45 днів без урахування часу, необхідного для проїзду до місця проведення відпустки і назад. Учасникам бойових дій та прирівняним до них особам щорічні відпустки надаються незалежно від вислуги років строком 45 днів у зручний для них час.

4. Працівникам Національного бюро виплачується грошова допомога на оздоровлення у розмірах, що визначаються законодавством України.

5. Працівникам Національного бюро надаються щорічні додаткові відпустки відповідно до законодавства. Працівникам Національного бюро можуть надаватися додаткові відпустки терміном до 10 днів із збереженням грошового забезпечення за сімейними обставинами та з інших поважних причин у порядку, встановленому Директором Національного бюро.

6. Держава забезпечує працівників Національного бюро та членів їх сімей жилими приміщеннями на підставах, у порядку і відповідно до вимог, встановлених житловим законодавством. Жилі приміщення для постійного проживання надаються працівникам Національного бюро один раз протягом усього часу проходження ними служби в Національному бюро.

7. До одержання жилого приміщення для постійного проживання працівникам Національного бюро, які відповідно до законодавства потребують поліпшення житлових умов, надаються службові жилі приміщення або жила площа в гуртожитку. У разі відсутності такого житла Національне бюро тимчасово орендує житло для забезпечення ним працівників Національного бюро або за бажанням цих осіб виплачує їм грошову компенсацію за піднайом (найом, оренду) жилого приміщення в

порядку, розмірі та на умовах, які визначаються Кабінетом Міністрів України. За ними зберігається право на жилу площу, яку вони займали до вступу на службу в Національне бюро. Вони не можуть бути виключені із списків громадян, взятих на квартирний облік.

8. Працівники Національного бюро і ті, хто перебував на службі не менше 20 років, звільнені із служби за станом здоров'я, віком або скороченням штатів, забезпечуються жилими приміщеннями центральними і місцевими органами виконавчої влади у першу чергу, але не пізніше ніж у тримісячний строк з дня прибуття цієї особи до місця проживання, обраного з урахуванням встановленого порядку.

9. Працівникам Національного бюро при звільненні із служби за віком, після закінчення строку контракту, за станом здоров'я, у зв'язку зі скороченням штатів або з організаційними заходами в разі неможливості використання на службі виплачується грошова допомога у розмірі 50 відсотків місячного грошового забезпечення за кожний повний календарний рік служби. Працівникам Національного бюро, звільненим зі служби через сімейні обставини або з інших поважних причин, перелік яких визначається Кабінетом Міністрів України, виплачується грошова допомога у розмірі 25 відсотків місячного грошового забезпечення за кожний повний календарний рік служби. Працівникам Національного бюро, звільненим з роботи за службовою невідповідністю, у зв'язку з обвинувальним вироком суду, що набрав законної сили, грошова допомога не виплачується.

10. У разі загибелі (смерті) працівника Національного бюро під час виконання службових обов'язків сім'ї загиблого (померлого), а в разі її відсутності його батькам та утриманцям виплачується одноразова грошова допомога в розмірі десятирічного грошового забезпечення загиблого (померлого) за останньою посадою, яку він займав, в порядку та на умовах, визначених Кабінетом Міністрів України. За сім'єю загиблого (померлого) зберігається право на одержання жилого приміщення.

11. У разі поранення (контузії, травми або каліцтва), заподіяного працівнику Національного бюро під час виконання службових обов'язків, а також інвалідності, що настала в період проходження служби або не пізніше ніж через три місяці після звільнення зі служби чи після закінчення цього строку, але внаслідок захворювання або нещасного випадку, що мали місце в період роботи в Національному бюро, пов'язаних з виконанням службових обов'язків, залежно від ступеня втрати працездатності йому виплачується одноразова грошова допомога в розмірі до п'ятирічного грошового забезпечення за останньою посадою в порядку

та на умовах, визначених Кабінетом Міністрів України. Визначення ступеня втрати працездатності працівником Національного бюро у період роботи в Національному бюро у кожному випадку ушкодження здоров'я здійснюється в індивідуальному порядку відповідно до законодавства.

12. У всіх випадках розмір одноразової грошової допомоги у разі загибелі (смерті) працівника Національного бюро не повинен бути меншим від 100-кратного розміру прожиткового мінімуму, встановленого законом для працездатних осіб на час виплати цих сум.

13. Якщо працівник Національного бюро або члени його сім'ї одночасно мають право на отримання одноразової грошової допомоги з підстав, передбачених цією статтею, та одноразової грошової допомоги або компенсаційної виплати, встановлених іншими законами, виплата відповідних грошових сум здійснюється за однією з підстав за вибором особи, яка має право на отримання таких виплат.

14. Шкода, завдана майну працівника Національного бюро чи майну членів його сім'ї у зв'язку з виконанням службових обов'язків, відшкодовується в повному обсязі за рахунок коштів Державного бюджету України з наступним стягненням цієї суми з винуватих осіб у порядку, встановленому законом.

15. Інші питання соціального захисту державних службовців та інших працівників Національного бюро регулюються законодавством про працю і державну службу.

Стаття 27. Медичне та санаторно-курортне забезпечення працівників Національного бюро

1. Працівникам Національного бюро створюються необхідні санітарно-гігієнічні та соціально-психологічні умови. Зазначені особи забезпечуються безоплатною кваліфікованою медичною допомогою в медичних закладах Міністерства охорони здоров'я України, Міністерства оборони України, Служби безпеки України, Міністерства внутрішніх справ України та інших закладах за рахунок бюджетних коштів, передбачених на утримання Національного бюро, за угодами, укладеними Національним бюро з відповідними державними органами. У разі відсутності за місцем служби чи проживання працівників Національного бюро зазначених медичних закладів медична допомога надається відповідно до законодавства в інших державних або комунальних закладах охорони здоров'я. При цьому витрати на лікування працівників Національного бюро здійснюються за рахунок бюджетних коштів,

передбачених на утримання Національного бюро.

2. Працівники Національного бюро та члени їх сімей мають право на санаторно-курортне лікування та організований відпочинок у санаторно-курортних закладах Міністерства охорони здоров'я України, Міністерства оборони України, Служби безпеки України, Міністерства внутрішніх справ України та інших органів державної влади за рахунок бюджетних коштів, передбачених на утримання Національного бюро, на основі укладених з ними угод згідно із законодавством.

Стаття 28. Заробітна плата працівників Національного бюро

1. Заробітна плата працівників Національного бюро повинна забезпечувати достатні матеріальні умови для належного виконання ними службових обов'язків з урахуванням характеру, інтенсивності та небезпечності роботи, забезпечувати набір і закріплення в штаті Національного бюро кваліфікованих кадрів, стимулювати досягнення високих результатів у службовій діяльності, компенсувати фізичні та інтелектуальні затрати працівників.

2. Заробітна плата працівників Національного бюро складається з посадового окладу, надбавки за стаж роботи та надбавки за особливі умови роботи в розмірі не нижче їх посадового окладу.

3. Розміри посадових окладів, надбавок за стаж роботи та особливі умови роботи затверджуються Кабінетом Міністрів України і не можуть бути зменшені.

РОЗДІЛ VI.

ФІНАНСОВЕ ТА МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОГО БЮРО

Стаття 29. Фінансове забезпечення Національного бюро

1. Фінансове забезпечення Національного бюро здійснюється за рахунок коштів Державного бюджету України. Фінансування Національного бюро за рахунок будь-яких інших джерел забороняється.

2. У Державному бюджеті України видатки на фінансування Національного бюро визначаються окремо не нижче рівня, що забезпечує належне виконання повноважень Національного бюро.

Гарантується повне і своєчасне фінансування Національного бюро.

3. Національне бюро є головним розпорядником коштів Державного бюджету України, що виділяються на його фінансування.

У кошторисі Національного бюро передбачається створення фонду спеціальних оперативно-розшукових та слідчих дій.

Стаття 30. Матеріально-технічне забезпечення діяльності Національного бюро

1. Держава забезпечує Національне бюро необхідними матеріальними засобами, технікою, обладнанням, іншим майном для здійснення службової діяльності.

Матеріально-технічне забезпечення Національного бюро здійснюється в порядку, що визначається Кабінетом Міністрів України.

2. Забороняється здійснення матеріально-технічного забезпечення Національного бюро за рахунок коштів місцевих бюджетів чи будь-яких інших джерел, крім коштів Державного бюджету України та надання допомоги в межах проектів міжнародної технічної допомоги.

3. Національне бюро має житловий фонд і може виступати замовником будівництва житла. У разі звільнення працівниками Національного бюро жилих приміщень, замовником будівництва яких виступало Національне бюро, або які були придбані за рахунок коштів Державного бюджету України, призначених на утримання Національного бюро, зазначене житло в установленому порядку заселяється особами з числа працівників Національного бюро, які потребують поліпшення житлових умов.

РОЗДІЛ VII.

КОНТРОЛЬ І НАГЛЯД ЗА ДІЯЛЬНІСТЮ НАЦІОНАЛЬНОГО БЮРО

Стаття 31. Контроль за діяльністю Національного бюро

1. Контроль за діяльністю Національного бюро здійснюється в порядку, визначеному Конституцією України, законами України "Про демократичний цивільний контроль над Воєнною організацією і правоохоронними органами держави" та "Про комітети Верховної Ради України", цим та іншими законами України.

2. Директор Національного бюро:

1) інформує Верховну Раду України та Кабінет Міністрів України з основних питань діяльності Національного бюро та його підрозділів, про

виконання покладених на Національне бюро завдань, додержання законодавства, прав і свобод осіб;

2) щороку не пізніше 10 лютого та 10 серпня подає Верховній Раді України, Кабінету Міністрів України та Президенту України письмовий звіт про діяльність Національного бюро впродовж попередніх шести місяців.

3. Письмовий звіт про діяльність Національного бюро повинен містити інформацію про:

1) повідомлення про злочини, які надійшли до Національного бюро, їх джерела та результати розгляду;

2) кількість оперативно-розшукових справ, заведених Національним бюро, результати провадження у них;

3) кримінальні справи, що знаходяться у провадженні Національного бюро, у розрізі злочинів, віднесених законом до підслідності Національного бюро, та осіб, щодо яких було порушено справу, стан провадження у таких справах, інформацію про їх судовий розгляд тощо;

4) конфіскацію предметів та доходів від злочинів, віднесених законом до підслідності Національного бюро;

5) направлені Національним бюро пропозиції та рекомендації щодо усунення причин і умов вчинення злочинів, віднесених законом до підслідності Національного бюро;

6) взаємодію з іншими органами державної влади, органами місцевого самоврядування, іноземними правоохоронними та іншими органами, міжнародними організаціями;

7) співпрацю з недержавними організаціями, засобами масової інформації;

8) аналіз діяльності Національного бюро з попередження, виявлення, припинення та розслідування злочинів, віднесених законом до його підслідності;

9) штат Національного бюро, кваліфікацію та досвід його працівників, підвищення їх кваліфікації тощо;

10) діяльність підрозділів внутрішнього контролю Національного бюро, зокрема кількість повідомлень про вчинення правопорушень працівниками Національного бюро, результати їх розгляду, притягнення працівників Національного бюро до відповідальності;

11) бюджет Національного бюро та його виконання;

12) інші відомості, що стосуються результатів діяльності Національного бюро та виконання покладених на нього обов'язків.

4. Комітет Верховної Ради України не рідше одного разу на рік проводить відкриті для громадськості слухання на тему діяльності

Національного бюро, виконання покладених на Національне бюро завдань, додержання ним законодавства, прав і свобод осіб.

Стаття 32. Підрозділи внутрішнього контролю Національного бюро

1. З метою попередження і виявлення корупційних та інших службових правопорушень працівників Національного бюро в його складі діють підрозділи внутрішнього контролю, що підпорядковуються безпосередньо Директорові Національного бюро. Підрозділи внутрішнього контролю діють у складі Головного управління Національного бюро та його регіональних і місцевих управлінь.

Керівник підрозділу внутрішнього контролю Головного управління Національного бюро призначається на посаду та звільняється з посади Директором Національного бюро за погодженням з Комітетом Верховної Ради України.

2. Обов'язками підрозділу внутрішнього контролю Національного бюро є:

1) запобігання вчиненню корупційних та інших службових правопорушень працівниками Національного бюро згідно з вимогами законів України “Про засади запобігання та протидії корупції” та “Про державну службу”;

2) здійснення контролю за дотриманням працівниками Національного бюро правил доброчесної поведінки осіб, уповноважених на виконання функцій держави, а також законодавства про фінансовий контроль за декларуванням доходів і майна та про конфлікт інтересів;

3) проведення перевірки інформації, що міститься у зверненнях фізичних та юридичних осіб, засобах масової інформації, інших джерелах, у тому числі отриманої через спеціальну телефонну лінію Національного бюро для повідомлення таких випадків порушень, щодо причетності працівників Національного бюро до вчинення корупційних та інших службових правопорушень;

4) проведення дисциплінарного та службового розслідування стосовно працівників Національного бюро;

5) проведення спеціальної перевірки осіб, які претендують на призначення на посади працівників Національного бюро;

6) вивчення та аналіз корупційних ризиків у діяльності Національного бюро, підготовка пропозицій та рекомендацій щодо їх усунення, здійснення контролю за їх виконанням;

7) вжиття заходів щодо правового захисту працівників Національного бюро, які повідомляють про вчинення протиправних дій чи бездіяльність інших працівників Національного бюро;

8) консультування працівників Національного бюро щодо правил добросовісної поведінки, усунення та вирішення конфліктів інтересів, виконання вимог законодавства щодо фінансового контролю, а також з інших питань добросовісності та запобігання корупції в Національному бюро.

3. Працівник Національного бюро, якому стала відома інформація про протиправні дії чи бездіяльність іншого працівника Національного бюро, зобов'язаний негайно повідомити про це Директора Національного бюро та підрозділ внутрішнього контролю Національного бюро.

4. Працівники Національного бюро щороку до 31 березня подають до підрозділу внутрішнього контролю відомості про свої майно, доходи, зобов'язання фінансового характеру, майно, яке знаходиться у їх володінні, та зазначені відомості стосовно членів своїх сімей.

Підрозділ внутрішнього контролю Головного управління Національного бюро забезпечує оприлюднення зазначених відомостей, які стосуються Директора Національного бюро та його заступників, директорів регіональних і місцевих управлінь Національного бюро та їх заступників і їх близьких осіб, визначених відповідно до Закону України «Про засади запобігання та протидії корупції».

Не оприлюднюються відомості щодо місця реєстрації та фактичного проживання, ідентифікаційного номеру з Державного реєстру фізичних осіб – платників податків, номерних знаків транспортних засобів, номерів банківських та інших фінансових рахунків особи.

5. У разі виявлення інформації про можливе вчинення працівником Національного бюро злочину підрозділ внутрішнього контролю Національного бюро негайно повідомляє про це Генерального прокурора України чи уповноваженого ним прокурора.

6. Порядок діяльності, повноваження та порядок призначення і звільнення керівників підрозділів внутрішнього контролю регіональних і місцевих управлінь Національного бюро визначаються положенням, яке затверджується Директором Національного бюро за погодженням з Комітетом Верховної Ради України.

Стаття 33. Нагляд за додержанням законності в діяльності Національного бюро

Нагляд за додержанням законів у діяльності Національного бюро здійснює Генеральний прокурор України та уповноважені ним прокурори.

Стаття 34. Забезпечення прозорості діяльності Національного бюро

1. Національне бюро через засоби масової інформації та в інших формах регулярно інформує суспільство про свою діяльність.

2. Національне бюро готує та оприлюднює не пізніше 10 лютого і 10 серпня в загальнодержавних друкованих засобах масової інформації та на власній офіційній Інтернет-сторінці звіт про діяльність Національного бюро впродовж попередніх шести місяців, поданий Верховній Раді України, Кабінету Міністрів України та Президенту України.

3. Забороняється встановлювати обмеження на оприлюднення чи доступ до інформації щодо загального бюджету Національного бюро, його компетенції та основних напрямів діяльності, а також випадків протиправних дій чи бездіяльності працівників Національного бюро.

4. Не підлягають розголошенню відомості, що становлять державну чи іншу передбачену законом таємницю, а також інформація конфіденційного характеру, розголошення якої порушить захищені законом права фізичних або юридичних осіб.

РОЗДІЛ VIII. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування, але не раніше 1 квітня 2010 року, та вводиться в дію через дванадцять місяців після набрання ним чинності.

2. Внести зміни до таких законодавчих актів України:

1) у **Кримінально-процесуального кодексі України**:

- статтю 95 доповнити частиною п'ятою такого змісту:

"Законом може бути визначено особливий порядок оформлення та подання заяв і повідомлень про злочин."

- у статті 112:

частину першу після слів "досудове слідство провадиться слідчими прокуратури" доповнити словами ", крім випадків, коли досудове слідство

відповідно до цієї статті провадиться слідчими Національного бюро антикорупційних розслідувань України”;

друге речення доповнити словами “крім справ, що віднесені до підслідності Національного бюро антикорупційних розслідувань України”;

доповнити новою частиною п’ятою такого змісту:

"У справах про злочини, передбачені статтями 191, 209, 343, 364, 365, 366, 368, 368-1, 369, 369-1, 372, 375, 376, 410, 423, 424, 426 Кримінального кодексу України, досудове слідство провадиться слідчими Національного бюро антикорупційних розслідувань України, якщо наявна принаймні одна з таких ознак:

злочин вчинено народними депутатами України; Прем’єр-міністром України, членами Кабінету Міністрів України; державними службовцями, посади яких віднесено до 1-2 категорії посад; депутатами Верховної Ради Автономної Республіки Крим, депутатами обласних рад, рад міст Києва та Севастополя; посадовими особами місцевого самоврядування, посади яких віднесено до 1-2 категорії посад; судьями Конституційного Суду України та судьями судів загальної юрисдикції, народними засідателями та присяжними; прокурорами, їх помічниками, слідчими прокуратури; особами начальницького складу правоохоронних органів; посадовими особами митної служби, яким присвоєно спеціальне звання державного радника митної служби 3 рангу і вище; посадовими особами органів державної податкової служби, яким присвоєно спеціальне звання державного радника податкової служби 3 рангу і вище; військовослужбовцями офіцерського складу Збройних Сил України, Служби безпеки України, Державної прикордонної служби України, Державної спеціальної служби транспорту, внутрішніх військ Міністерства внутрішніх справ України та інших військових формувань, утворених відповідно до законів України;

вартість предмету злочину або розмір завданої злочином шкоди чи заподіяних збитків охоронюваним законом правам та інтересам окремих фізичних чи юридичних осіб, або державним чи громадським інтересам перевищує потрійний розмір хабара в особливо великому розмірі відповідно до статті 368 Кримінального кодексу України;

злочин, передбачений статтею 369 Кримінального кодексу України, вчинено щодо службової особи, визначеної в пункті 2 примітки до статті 364 Кримінального кодексу України.

У справах про злочини, які відносяться до підслідності Національного бюро антикорупційних розслідувань України та вчинені працівниками Національного бюро антикорупційних розслідувань України, досудове слідство провадиться слідчими спеціальних підрозділів органів внутрішніх

справ.";

Частини п'яту-сьому відповідно вважати частинами шостою-восьмою;

у частині шостій:

після слів "який порушив кримінальну справу" доповнити словами "крім справ, що підслідні Національному бюро антикорупційних розслідувань України";

доповнити реченням такого змісту:

"У випадку, якщо злочин відноситься до підслідності Національного бюро антикорупційних розслідувань України, відповідна справа в частині, що стосується такого злочину, передається Національному бюро антикорупційних розслідувань України для провадження слідства.";

- статтю 117 доповнити частиною четвертою такого змісту:

"Спір про підслідність справи, яка може належати до підслідності Національного бюро антикорупційних розслідувань України, розв'язує Генеральний прокурор України або його заступник.";

2) статтю 1074 **Цивільного кодексу України** (Відомості Верховної Ради України, 2003 р., № 40-44, ст. 356) після слів "у випадках, встановлених законом" доповнити словами "та крім обмеження права розпорядження рахунком відповідно до Закону України «Про Національне бюро антикорупційних розслідувань України»";

3) **Закон України "Про прокуратуру"** (Відомості Верховної Ради України, 1991 р., № 53, ст. 793) доповнити статтю 17-1 такого змісту:

"Стаття 17-1. Прокурори Національного бюро антикорупційних розслідувань України

Наказом Генерального прокурора України до Національного бюро антикорупційних розслідувань України відряджаються прокурори для здійснення прокурорського нагляду та підтримання державного обвинувачення у справах, які віднесені законом до підслідності Національного бюро антикорупційних розслідувань України.

Рішення про відрядження прокурора до Національного бюро антикорупційних розслідувань України та відкликання прокурора з Національного бюро антикорупційних розслідувань України погоджується з комітетом Верховної Ради України, до предмету відання якого належать питання боротьби з корупцією.

Прокурори, що відряджаються до Національного бюро антикорупційних розслідувань України, залишаються на службі в органах прокуратури.

Кількість прокурорів, що відряджаються, та порядок їх служби в Національному бюро антикорупційних розслідувань України визначаються Генеральним прокурором України.

Прокурори, що відряджаються до Національного бюро антикорупційних розслідувань України, підпорядковуються безпосередньо Генеральному прокурору України."

4) у Законі України "Про оперативно-розшукову діяльність" (Відомості Верховної Ради, 1992, № 22, ст.303):

- частину першу статті 5 доповнити абзацом такого змісту:

"Національного бюро антикорупційних розслідувань України – оперативними, оперативно-технічними, внутрішнього контролю";

- частину першу статті 8 доповнити пунктом 7-1 такого змісту:

"7-1) з метою виявлення та фіксації фактів корупційних злочинів, передбачених статтями 368, 369, 369-1 Кримінального кодексу України, проводити операцію з контрольованого вчинення відповідних діянь.

Така операція проводиться з дозволу прокурора на підставі мотивованого подання начальника органу, до якого належить підрозділ оперативно-розшукової діяльності.

Порядок отримання дозволу, максимальні строки його дії та порядок проведення операції з контрольованого вчинення корупційного діяння визначається Кабінетом Міністрів України за погодженням з Генеральним прокурором України;";

- у статті 9:

частину першу після слів "розвідувального органу спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади у справах охорони державного кордону або його уповноваженим заступником" доповнити словами "управління Національного бюро антикорупційних розслідувань України";

частину другу після слів "розвідувальним органом Міністерства оборони України" доповнити словами "Національним бюро антикорупційних розслідувань України";

частину восьму після слів "Служба зовнішньої розвідки України" доповнити словами "Національним бюро антикорупційних розслідувань України";

- частини другу та третю статті 9-1 після слів "Головою Служби зовнішньої розвідки України" доповнити словами "Директором Національного бюро антикорупційних розслідувань України";

5) у статті 8 Закону України **"Про попереднє ув'язнення"** (Відомості Верховної Ради України, 1993 р., № 35, ст. 360; 2001 р., № 40, ст. 193; 2002 р., № 33, ст. 236; 2003 р., № 15, ст. 109, № 29, ст. 233; 2005, № 10, ст. 187):

- абзац четвертий частини другої після слів "розвідувальних органів України" доповнити словами "та працівників Національного бюро антикорупційних розслідувань України";

- абзац десятий частини другої після слова "юстиції" доповнити словами "Національному бюро антикорупційних розслідувань України";

6) частину другу статті 9 Закону України **"Про державну службу"** (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1993 р., № 52, ст. 490; ВВР, 2003 р., № 30, ст. 247) після слів "внутрішніх справ" доповнити словом "Національного бюро антикорупційних розслідувань України";

7) абзац перший частини третьої статті 3 Закону України **"Про забезпечення безпеки осіб, які беруть участь у кримінальному судочинстві"** (Відомості Верховної Ради України, 1994 р., № 11, ст. 51; 2003, № 16, ст. 124) викласти в такій редакції:

"Здійснення заходів безпеки покладається за підслідністю на органи служби безпеки, органи внутрішніх справ або Національне бюро антикорупційних розслідувань України, у складі структур яких з цією метою створюються спеціальні підрозділи. Безпека осіб, яких беруть під захист, якщо кримінальні справи знаходяться у провадженні прокуратури або суду, здійснюється за їх рішенням відповідно органами служби безпеки, органами внутрішніх справ, Національним бюро антикорупційних розслідувань України чи органами та установами виконання покарань."

8) у Законі України **"Про державний захист працівників суду і правоохоронних органів"** (Відомості Верховної Ради України, 1994 р., № 11, ст. 50; 1999 р., № 4, ст. 35; 2002 р., № 33, ст. 236; 2003 р., № 29, ст. 233; 2004 р., № 22, ст. 314; 2006 р., № 14, ст. 116):

- абзац перший пункту 1 частини першої статті 2 після слів “Військової служби правопорядку у Збройних Силах України” доповнити словами “Національне бюро антикорупційних розслідувань України”;

- статтю 14 доповнити пунктом “ж” такого змісту:

“ж) Директор Національного бюро антикорупційних розслідувань України, директори його регіональних і місцевих управлінь – щодо захисту підлеглих працівників Національного бюро антикорупційних розслідувань України, а також їх близьких родичів”;

- частину першу статті 15 доповнити пунктом "д" такого змісту:

“д) щодо працівників Національного бюро антикорупційних розслідувань України та їх близьких родичів – на відповідні підрозділи Національного бюро антикорупційних розслідувань України”;

9) статтю 15 Закону України **“Про порядок відшкодування шкоди, завданої громадянину незаконними діями органів дізнання, попереднього слідства, прокуратури і суду”** (Відомості Верховної Ради України, 1995 р., № 1, ст. 1; 2001 р., № 9, ст. 38; 2003, № 27, ст. 209) після слів “органів внутрішніх справ України” доповнити словами “працівникам Національного бюро антикорупційних розслідувань України”;

10) пункт 3 частини першої статті 62 Закону України **“Про банки та банківську діяльність”** (Відомості Верховної Ради України, 2001 р., № 5-6, ст. 30; 2004, № 13, ст.181) після слів «Міністерства внутрішніх справ України» доповнити словами "Національному бюро антикорупційних розслідувань України”;

11) у Законі України **“Про засади запобігання та протидії корупції”** (Відомості Верховної Ради України, 2009, № 45, ст.691):

- підпункт "е" пункту 1 частини першої статті 2 після слів "Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України" доповнити словами "працівники Національного бюро антикорупційних розслідувань України”;

- абзац другий частини четвертої статті 3 викласти в такій редакції:

“Якщо інше не передбачено законом, спеціально уповноваженими суб'єктами у сфері протидії корупції є:

Національне бюро антикорупційних розслідувань України, яке забезпечує протидію віднесеним законом до його компетенції корупційним правопорушенням, що вчинені вищими посадовими особами,

уповноваженими на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, та які становлять особливу суспільну небезпеку;

підрозділи Міністерства внутрішніх справ України, Служби безпеки України, податкової міліції, Військової служби правопорядку у Збройних Силах України у справах про корупційні правопорушення, які не віднесені до компетенції Національного бюро антикорупційних розслідувань України.”.

3. Кабінету Міністрі України:

1) у двомісячний термін з дня набрання чинності цим Законом подати до Верховної Ради України проект Закону України про внесення змін до Державного бюджету України на поточний рік щодо включення до нього видатків, необхідних для створення та діяльності Національного бюро антикорупційних розслідувань України, зокрема видатків для забезпечення Національного бюро та його регіональних управлінь адміністративними будинками, транспортними засобами, засобами зв'язку і матеріально-технічного забезпечення, спеціальною технікою оперативно-технічних підрозділів та підрозділів оперативного документування, озброєнням, спеціальними засобами захисту, іншим майном та інформаційною базою;

2) врахувати у проекті Державного бюджету України на наступний рік видатки на діяльність Національного бюро антикорупційних розслідувань України.

4. Кабінету Міністрі України у дванадцятимісячний термін з дня набрання чинності цим Законом:

1) вирішити питання, пов'язані з утворенням Національного бюро антикорупційних розслідувань України та його регіональних управлінь;

2) провести відкритий конкурс на заміщення посади Директора Національного бюро антикорупційних розслідувань України відповідно до цього Закону;

3) прийняти нормативно-правові акти, що впливають із цього Закону;

4) привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

5) забезпечити перегляд і скасування міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів, що суперечать цьому Закону;

б) подати на розгляд Верховної Ради України проект Закону України щодо приведення законодавчих актів України у відповідність з цим Законом.

5. Міністерству внутрішніх справ України, Службі безпеки України та органам прокуратури у дванадцятимісячний термін з дня введення в дію цього Закону забезпечити передачу Національному бюро антикорупційних розслідувань України та його регіональним управлінням інформаційної бази, закріпленої за їх відповідними підрозділами, в частині необхідній для утворення та функціонування Національного бюро антикорупційних розслідувань України і його регіональних управлінь.

6. Відкритий конкурс відповідно до статті 12 цього Закону на заміщення посад працівників Головного управління Національного бюро антикорупційних розслідувань України проводиться у 4-місячний термін, а відкритий конкурс на заміщення посад працівників регіональних управлінь Національного бюро антикорупційних розслідувань України – у 6-місячний термін з дня введення в дію цього Закону.

7. Питання подальшого провадження, яке було порушено до набрання чинності цим Законом, у кримінальних справах, що відповідно до закону віднесені до підслідності Національного бюро антикорупційних розслідувань України, вирішуються прокурором.

8. До приведення у відповідність із цим Законом закони України, інші нормативно-правові акти діють у частині, що не суперечить цьому Закону.

**Голова Верховної Ради
України**